

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 1 Mai 2024

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/13906>

205

Cynhaliwyd y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr y Senedd ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a'r Gymraeg

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Atebwyd cwestiwn 8 gan y Gweinidog Partneriaeth Gymdeithasol. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

2 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Dechreuodd yr eitem am 14.20

Gofynnwyd yr 8 cwestiwn cyntaf. Atebwyd cwestiynau 6 a 7 gan y Gweinidog Iechyd Meddwl a'r Blynyddoedd Cynnar. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Ysgrifennydd Cabinet ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 15.15

Atebwyd gan Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a'r Gymraeg

Senedd Cymru
Welsh Parliament

[Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#): A wnaiff yr Ysgrifennydd Cabinet ddatganiad yn ymateb i'r newyddion bod dros 100 o swyddi gyda chwmni Everest mewn perygl o'u colli yn Rhondda Cynon Taf?

4 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 15.21

Gwnaeth **Heledd Fychan** ddatganiad am – Y sefydliad Mothers Matter, sy'n canolbwyntio ei waith ar gefnogi a gwella iechyd meddwl mamau a'u teuluoedd trwy ystod o wasanaethau, ac Wythnos Ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl Mamau (29 Ebrill – 5 Mai).

5 Dadl ar adroddiad y Pwyllgor Deisebau – Gaeaf cynhesach: P-06-1326 Dylai'r Senedd graffu ar y sgandal mesuryddion rhagdalau yng Nghymru

Dechreuodd yr eitem am 15.23

NDM8559 [Jack Sargeant \(Alun a Glannau Dyfrdwy\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Deisebau, 'Gaeaf cynhesach: P-06-1326 Dylai'r Senedd graffu ar y sgandal mesuryddion rhagdalau yng Nghymru', a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 30 Tachwedd 2023.

Noder: [Gosodwyd](#) ymateb Llywodraeth Cymru i'r adroddiad yn y Swyddfa Gyflwyno ar 24 Ebrill 2024.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

6 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Adolygiad Cass

Dechreuodd yr eitem am 16.00

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM8563 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi'r adolygiad Cass a gomisiynwyd gan GIG Lloegr i wneud argymhellion ar sut i wella gwasanaethau hunaniaeth rhywedd y GIG, a dynnodd sylw at y ffaith y dylid bod yn ofalus iawn wrth ragnodi meddyginiaethau atal y glasoed a hormonau i bobl ifanc o dan 18 oed oherwydd diffyg ymchwil o ansawdd uchel i'w heffeithiau tymor hir.

2. Yn croesawu'r ffaith, oherwydd bod GIG Lloegr yn atal meddyginiaethau atal y glasoed, fod hyn wedi golygu nad oes llwybr i bobl ifanc o dan 18 oed yng Nghymru gael meddyginiaethau atal y glasoed.

3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

a) mabwysiadu argymhellion adolygiad Cass; a

b) sicrhau bod plant a'u rhieni yn cael eu cefnogi gyda chanllawiau synnwyr cyffredin, sy'n seiliedig ar ffeithiau.

[Adolygiad Cass - Adolygiad annibynnol o wasanaethau hunaniaeth rhywedd i blant a phobl ifanc](#) (Saesneg yn unig)

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
14	0	38	52

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi cyhoeddi adolygiad Cass.
2. Yn nodi bod y GIG yng Nghymru yn comisiynu gwasanaethau hunaniaeth rhywedd i blant a phobl ifanc 17 oed ac iau gan y GIG yn Lloegr.
3. Yn nodi bod y GIG yn Lloegr wedi dod i'r casgliad nad oes digon o dystiolaeth i gefnogi diogelwch nac effeithiolrwydd clinigol hormonau atal y glasoed ar gyfer trin dysfforia rhywedd mewn plant a phobl ifanc ar hyn o bryd.
4. Yn nodi y bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i ddatblygu'r canllawiau trawsrywedd ar gyfer ysgolion, gan ystyried adolygiad Cass a barn rhanddeiliaid.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
38	0	14	52

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwyntiau newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn gresynu at absenoldeb gwasanaethau hunaniaeth rhywedd arbenigol cynhwysfawr yng Nghymru.

Yn credu bod pob unigolyn, beth bynnag fo'u hunaniaeth rhywedd, yn haeddu parch, dealltwriaeth a mynediad at wasanaethau cymorth a gofal iechyd priodol.

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddatblygu gwasanaeth hunaniaeth rhywedd i bobl ifanc yng Nghymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
11	0	41	52

Gwrthodwyd gwelliant 2.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM8563 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi cyhoeddi adolygiad Cass.
2. Yn nodi bod y GIG yng Nghymru yn comisiynu gwasanaethau hunaniaeth rhywedd i blant a phobl ifanc 17 oed ac iau gan y GIG yn Lloegr.
3. Yn nodi bod y GIG yn Lloegr wedi dod i'r casgliad nad oes digon o dystiolaeth i gefnogi diogelwch nac effeithiolrwydd clinigol hormonau atal y glasoed ar gyfer trin dysfforia rhywedd mewn plant a phobl ifanc ar hyn o bryd.
4. Yn nodi y bydd Llywodraeth Cymru yn parhau i ddatblygu'r canllawiau trawsrywedd ar gyfer ysgolion, gan ystyried adolygiad Cass a barn rhanddeiliaid.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
52	0	0	52

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

7 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Rhoddion ymgyrch arweinyddiaeth a chod y gweinidogion

Dechreuodd yr eitem am 16.36

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM8562 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn cydnabod pryder y cyhoedd ynghylch y posibilrwydd bod cod gweinidogol Llywodraeth Cymru wedi'i dorri mewn perthynas â rhoddion a dderbyniwyd gan y Prif Weinidog.
2. Yn nodi bod y Prif Weinidog wedi derbyn rhodd o £200,000 tuag at ei ymgyrch arweinyddiaeth Llafur Cymru gan y Dauson Environmental Group Limited yn dilyn benthyciad o £400,000 i'r cwmni gan Fanc Datblygu Cymru, a throseddau yn ymwneud â'r amgylchedd.
3. Yn galw ar y Prif Weinidog i benodi cynghorydd annibynnol i'r cod gweinidogol i ymchwilio i unrhyw wrthdaro buddiannau a allai fodoli mewn perthynas â'r rhodd, gan gyfeirio'n benodol at bwyntiau i a ii o baragraff 1.3 o'r cod gweinidogol.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
25	0	27	52

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn cydnabod bod Llywodraeth Cymru yn cymryd Cod y Gweinidogion, a'r cyfrifoldebau y mae'n eu gosod ar Weinidogion Cymru, o ddifrif.
2. Yn nodi bod y penderfyniadau a wneir gan Fanc Datblygu Cymru ynghylch benthyca a buddsoddi yn cael eu gwneud yn gwbl annibynnol ar Lywodraeth Cymru.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
27	0	25	52

Derbyniwyd gwelliant 1.

Gwelliant 2 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwyntiau newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn gresynu:

- a) nad yw'r Prif Weinidog wedi dychwelyd y rhodd i Dauson Environmental; a
- b) nad yw'r Blaid Lafur wedi ymrwmo i ddychwelyd unrhyw rodd sydd yn weddill gan Dauson Environmental.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 2:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
---------	--------	----------	----------

25	0	27	52
----	---	----	----

Gwrthodwyd gwelliant 2.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM8562 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn cydnabod bod Llywodraeth Cymru yn cymryd Cod y Gweinidogion, a'r cyfrifoldebau y mae'n eu gosod ar Weinidogion Cymru, o ddifrif.

2. Yn nodi bod y penderfyniadau a wneir gan Fanc Datblygu Cymru ynghylch benthyca a buddsoddi yn cael eu gwneud yn gwbl annibynnol ar Lywodraeth Cymru.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
28	0	24	52

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

8 Dadl Plaid Cymru – Uchafswm ar roddion gwleidyddol

Dechreuodd yr eitem am 17.04

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM8561 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi cyfraniad o £200,000 a wnaed i'r Prif Weinidog yn ystod etholiad arweinyddiaeth Llafur Cymru, a'i ddatganiad ar Gofrestr Buddiannau'r Aelod.
2. Yn credu nad yw'r cyhoedd yn cymeradwyo derbyn y rhodd hon.
3. Yn cytuno y dylid gosod uchafswm blynyddol ar y rhoddion gwleidyddol y gall unrhyw Aelod unigol o'r Senedd eu derbyn gan unrhyw unigolyn neu endid.
4. Yn galw ar y Pwyllgor Busnes a'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad i gyflwyno cynigion ar gyfer newidiadau i Reolau Sefydlog y Senedd a Chod Ymddygiad yr Aelodau a fyddai'n rhoi'r uchafswm ar waith.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
11	14	27	52

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Jane Hutt \(Bro Morgannwg\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod gan Aelodau o'r Senedd gyfrifoldeb i ddatgan buddiannau ar Gofrestr Buddiannau'r Aelodau a nodi datganiadau o'r fath lle bo'n berthnasol mewn cyfraniadau ysgrifenedig a llafar i Fusnes y Senedd.
2. Yn nodi ei bod yn ofynnol i Aelodau hefyd wirio bod rhoddion o £500 neu fwy wedi'u gwneud gan roddwyr a ganiateir, yn ogystal â rhoi gwybod i'r Comisiwn Etholiadol am fanylion llawn y rhoddion hynny sydd dros £2230.

3. Yn cydnabod bod pleidiau gwleidyddol, a'u cyrff llywodraethu cyfansoddol, yn gyfrifol am bennu a monitro cydymffurfedd â rheolau sy'n mynd y tu hwnt i'r gofynion cyfreithiol presennol.

4. Yn galw ar y Pwyllgor Safonau Ymddygiad i barhau i sicrhau bod yr holl Aelodau yn bodloni'r safonau ymddygiad uchaf.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
27	24	1	52

Derbyniwyd gwelliant 1.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM8561 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi bod gan Aelodau o'r Senedd gyfrifoldeb i ddatgan buddiannau ar Gofrestr Buddiannau'r Aelodau a nodi datganiadau o'r fath lle bo'n berthnasol mewn cyfraniadau ysgrifenedig a llafar i Fusnes y Senedd.

2. Yn nodi ei bod yn ofynnol i Aelodau hefyd wirio bod rhoddion o £500 neu fwy wedi'u gwneud gan roddwyr a ganiateir, yn ogystal â rhoi gwybod i'r Comisiwn Etholiadol am fanylion llawn y rhoddion hynny sydd dros £2230.

3. Yn cydnabod bod pleidiau gwleidyddol, a'u cyrff llywodraethu cyfansoddol, yn gyfrifol am bennu a monitro cydymffurfedd â rheolau sy'n mynd y tu hwnt i'r gofynion cyfreithiol presennol.

4. Yn galw ar y Pwyllgor Safonau Ymddygiad i barhau i sicrhau bod yr holl Aelodau yn bodloni'r safonau ymddygiad uchaf.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
27	25	0	52

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

9 Cyfnod Pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 18.11

10 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.18

NDM8560 [Peredur Owen Griffiths \(Dwyrain De Cymru\)](#)

Gaza – ymateb Cymreig.

Cefnogwyr

[Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Daeth y cyfarfod i ben am 18.45

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 7 Mai 2024